

Bản tin Forvis Mazars Việt Nam

Góc nhìn chuyên môn

Thông tư 118: Thành viên Trung tâm tài chính quốc tế được lựa chọn áp dụng IFRS từ năm 2027

Những quyết định cần đưa ra trước cuối năm?

forvis mazars

Thông tư 118: Thành viên Trung tâm tài chính quốc tế (IFC) được lựa chọn áp dụng IFRS từ năm 2027

Trong bối cảnh Việt Nam tiếp tục thúc đẩy lộ trình áp dụng IFRS, nhiều doanh nghiệp đang nhận thấy rằng việc chuyển đổi IFRS không chỉ đơn thuần là đáp ứng các yêu cầu về báo cáo tài chính. Quá trình này thường kéo theo những thay đổi về chính sách kế toán, quy trình vận hành, hệ thống công nghệ, quản trị dữ liệu và kiểm soát nội bộ. Khi được chuẩn bị và triển khai hiệu quả, IFRS có thể nâng cao tính minh bạch và khả năng so sánh của thông tin tài chính, đồng thời tăng cường niềm tin của nhà đầu tư, các tổ chức tài chính và các bên liên quan. Để hiện thực hóa những lợi ích này, doanh nghiệp cần một lộ trình chuyển đổi được hoạch định bài bản, với sự tham gia và phối hợp của các bộ phận tài chính, vận hành và công nghệ.

Thông tư 118: Những quyết định cần đưa ra trước cuối năm?

Việt Nam: Khuôn khổ áp dụng cụ thể theo Thông tư 118

Ngày 18 tháng 8 năm 2026, Bộ Tài chính ban hành Thông tư số 118/2026/TT-BTC hướng dẫn đối tượng, phạm vi và thể thức áp dụng Chuẩn mực quốc tế về kế toán (*) tại Việt Nam theo khoản 5 Điều 3 Nghị định 324/2025/NĐ-CP. Thông tư áp dụng đối với doanh nghiệp, tổ chức kinh tế là thành viên Trung tâm tài chính quốc tế tại Việt Nam thuộc đối tượng áp dụng Nghị quyết 222/2025/QH15 và các văn bản hướng dẫn liên quan. Các đơn vị có nhu cầu, đủ khả năng và nguồn lực được lựa chọn áp dụng các chuẩn mực này để lập và trình bày báo cáo tài chính, báo cáo tài chính hợp nhất. [1]

Thông tư có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2027 và áp dụng cho năm tài chính bắt đầu từ hoặc sau ngày này. Đây là cơ chế lựa chọn áp dụng dành cho các thành viên đủ điều kiện của Trung tâm tài chính quốc tế, không phải yêu cầu bắt buộc áp dụng IFRS đối với mọi doanh nghiệp tại Việt Nam. Các đơn vị đã áp dụng các chuẩn mực này theo Nghị quyết 222/2025/QH15 tiếp tục thực hiện theo Thông tư; Bộ Tài chính công khai và cập nhật danh sách đơn vị áp dụng trên cổng thông tin điện tử. [1]

Những nội dung thành viên đủ điều kiện cần lưu ý

- **Áp dụng nguyên mẫu, không có bất kỳ điều chỉnh nào.** Các Chuẩn mực quốc tế về kế toán có hiệu lực phải được áp dụng nguyên mẫu và nhất quán trong một năm tài chính. Việc bắt đầu hoặc dừng áp dụng chỉ được thực hiện tại ngày bắt đầu kỳ kế toán năm tiếp theo. [1]
- **Lập kế hoạch thông báo và thực hiện nghĩa vụ báo cáo.** Đơn vị phải gửi thông báo bằng văn bản cho Bộ Tài chính trong vòng 30 ngày trước ngày bắt đầu hoặc dừng áp dụng. Nếu bắt đầu áp dụng từ ngày 01 tháng 01 năm 2027, cần gửi thông báo chậm nhất vào đầu tháng 12 năm 2026. Báo cáo tài chính và báo cáo tài chính hợp nhất phải được nộp cho Cơ quan điều hành, Cơ quan giám sát của Trung tâm tài chính quốc tế và cơ quan có thẩm quyền của Việt Nam. Kỳ báo cáo, thời hạn nộp và việc công khai báo cáo tiếp tục thực hiện theo các quy định hiện hành của Việt Nam. [1]
- **Bảo đảm trách nhiệm giải trình và tính minh bạch.** Đơn vị chịu trách nhiệm về việc lựa chọn áp dụng, phải cung cấp đầy đủ thông tin và giải trình rõ ràng với cơ quan thuế, cơ quan quản lý, giám sát; đồng thời phải tuyên bố tuân thủ trong Bản thuyết minh báo cáo tài chính và báo cáo tài chính hợp nhất. [1]
- **Phân biệt yêu cầu kế toán và yêu cầu thuế.** Thông tư 118 không thay thế pháp luật về thuế: nghĩa vụ thuế tiếp tục được xác định theo pháp luật thuế Việt Nam. Nhóm triển khai nên đánh giá riêng ảnh hưởng về thuế hiện hành và thuế hoãn lại, đồng thời duy trì đối chiếu rõ ràng giữa thông tin báo cáo tài chính và thông tin phục vụ kê khai thuế. [1]

---

[1] Thông tư 118/2026/TT-BTC, Điều 1–7, ban hành ngày 18 tháng 8 năm 2026; Nghị định 324/2025/NĐ-CP, khoản 5 Điều 3; Nghị quyết 222/2025/QH15.

(*) Thông tư 118 sử dụng cụm từ "Chuẩn mực quốc tế về kế toán". Bản tin này sử dụng "Chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế" hoặc "IFRS" khi đề cập đến khuôn khổ báo cáo tài chính và việc áp dụng lần đầu theo IFRS 1. Theo quan điểm của chúng tôi, thuật ngữ trong Thông tư nên được hiểu là toàn bộ hệ thống chuẩn mực do IASB ban hành (IFRS, IAS và các Hướng dẫn giải thích), không chỉ các chuẩn mực mang tên "IAS".

Không chỉ là kế toán: Giá trị chiến lược của IFRS

Một khuôn khổ báo cáo thống nhất có thể giúp so sánh thông tin tài chính giữa các đơn vị và thị trường thuận lợi hơn. Đối với Ban lãnh đạo, đây là cơ hội nâng cao chất lượng thông tin phục vụ quyết định và cải thiện trao đổi với các bên liên quan. Các chỉ tiêu quản trị cũng cần được định nghĩa nhất quán và đối chiếu với các chỉ tiêu theo IFRS. Theo IFRS 18, một số thước đo hiệu quả hoạt động do Ban lãnh đạo xác định (MPM) phải được thuyết minh và đối chiếu trong Bản thuyết minh báo cáo tài chính.

Năm nền tảng của quá trình chuyển đổi IFRS thành công

Kỹ thuật kế toán, quản trị dự án và mức độ sẵn sàng của dữ liệu cần được xử lý đồng bộ. Chúng tôi đề xuất năm nền tảng:

Xây dựng chính sách kế toán tuân thủ IFRS và phù hợp với đặc thù của đơn vị. Chính sách phải đáp ứng yêu cầu IFRS và phản ánh giao dịch, mô hình hoạt động của đơn vị. Mục tiêu kinh doanh định hướng ưu tiên triển khai, không phải là cơ sở để áp dụng khác với yêu cầu của chuẩn mực. Cần lập tài liệu về các lựa chọn được phép và các xét đoán trọng yếu.

Phân công trách nhiệm liên phòng ban. Chỉ định lãnh đạo cấp cao bảo trợ dự án và người phụ trách dự án thuộc bộ phận tài chính. Huy động các bộ phận vận hành, công nghệ thông tin, ngân quỹ, nhân sự và chuyên gia thuế khi phù hợp; xác định rõ người chịu trách nhiệm về dữ liệu, quyết định kỹ thuật và kiểm soát.

Thiết lập các mốc tiến độ đo lường được. Bao gồm phê duyệt chính sách, báo cáo tình hình tài chính đầu kỳ tại ngày chuyển đổi, thông tin so sánh, mức độ sẵn sàng của hệ thống, dự thảo thuyết minh và lập báo cáo thử nghiệm. Tích hợp yêu cầu thông báo và nộp báo cáo vào lịch triển khai dự án.

Xử lý sớm các nội dung phức tạp. Tùy đặc điểm kinh doanh, ưu tiên doanh thu, thuê tài sản, công cụ tài chính, suy giảm giá trị tài sản, thuế thu nhập doanh nghiệp, phúc lợi người lao động, hợp nhất và trình bày báo cáo theo IFRS 18 (có hiệu lực từ năm 2027). Báo cáo kịp thời các xét đoán trọng yếu và thiếu hụt dữ liệu để xử lý trước khi ảnh hưởng đến tiến độ báo cáo.

Truyền đạt rõ quyết định và tác động. Cập nhật cho Hội đồng quản trị, bên cho vay và các đối tượng liên quan khác về tiến độ, vấn đề chưa xử lý và thay đổi trọng yếu trong kết quả báo cáo. Phân biệt thay đổi do kế toán với thay đổi trong hiệu quả kinh doanh thực tế.

Hành trình IFRS: Từ đánh giá mức độ sẵn sàng đến vận hành thường xuyên

Giai đoạn 1

Đánh giá mức độ sẵn sàng và phân tích khác biệt (Gap Analysis)

Giai đoạn này bắt đầu từ các khác biệt kế toán và rà soát toàn bộ quy trình, dữ liệu, kiểm soát liên quan. Các khác biệt thường gặp tại Việt Nam gồm: trợ cấp thôi việc theo luật định, thường được kế toán như nghĩa vụ phúc lợi xác định theo IAS 19; hợp đồng thuê hoạt động được ghi nhận trên báo cáo tình hình tài chính theo IFRS 16; tổn thất tín dụng dự kiến thay cho trích lập dự phòng theo VAS theo IFRS 9; lợi thế thương mại được kiểm tra suy giảm giá trị thay vì phân bổ theo IAS 36; và xác định đồng tiền chức năng theo IAS 21. Kết quả nên là kế hoạch hành động theo thứ tự ưu tiên, xác định người phụ trách, yêu cầu dữ liệu và thời hạn quyết định.

Giai đoạn 2

Áp dụng lần đầu cần được triển khai thành một nhóm công việc riêng.

Thông tư 118 yêu cầu đơn vị thay đổi khuôn khổ kế toán phải trình bày thông tin so sánh và thuyết minh đầy đủ theo IFRS 1. IFRS 1 yêu cầu lập báo cáo tình hình tài chính đầu kỳ theo IFRS tại ngày chuyển đổi, áp dụng chính sách nhất quán theo các chuẩn mực có hiệu lực tại cuối kỳ báo cáo IFRS đầu tiên, đánh giá các ngoại lệ bắt buộc và miễn trừ được lựa chọn, đồng thời lập các bảng đối chiếu giải thích ảnh hưởng của việc chuyển đổi. Báo cáo tài chính IFRS đầu tiên bao gồm ít nhất ba báo cáo tình hình tài chính, kể cả báo cáo đầu kỳ tại ngày chuyển đổi. [1, 2]

Ví dụ minh họa, không phải thời hạn bắt buộc: đối với doanh nghiệp đang hoạt động có năm tài chính trùng năm dương lịch, nếu báo cáo tài chính IFRS đầu tiên được lập cho năm kết thúc ngày 31 tháng 12 năm 2028 và trình bày một năm so sánh đầy đủ, ngày chuyển đổi là ngày 01 tháng 01 năm 2027 và năm so sánh là năm 2027.

Nếu báo cáo tài chính IFRS đầu tiên được lập cho năm 2027, ngày chuyển đổi thông thường sẽ là ngày 01 tháng 01 năm 2026. Ngày hiệu lực của Thông tư không tự động là ngày chuyển đổi IFRS; Ban lãnh đạo phải xác định lộ trình theo kỳ báo cáo đầu tiên và thông tin so sánh được trình bày.

Giai đoạn 3

Triển khai hiện thực hóa các quyết định chính sách

Triển khai hiện thực hóa các quyết định chính sách thành quy trình vận hành ổn định, có thể lặp lại. Cần xây dựng sổ theo dõi hợp đồng thuê đáng tin cậy, phân tích điều khoản hợp đồng với khách hàng (nghĩa vụ thực hiện, khoản thanh toán biến đổi), xác định dữ liệu công cụ tài chính và tích hợp đánh giá suy giảm giá trị vào quy trình khóa sổ. Việc nâng cấp hệ thống và thiết kế lại quy trình có thể cần thiết tùy khối lượng và mức độ phức tạp. Bảng tính có kiểm soát có thể hỗ trợ chuyển đổi, nhưng cần xác định người phụ trách, quản lý phiên bản, đối chiếu và soát xét.

Giai đoạn 4

Đào tạo và Giám sát

Đào tạo và giám sát giúp tích hợp IFRS vào chu trình hằng tháng và hằng quý. Khóa sổ thử nghiệm, đào tạo theo chuyên đề và soát xét có cấu trúc hỗ trợ áp dụng chính sách nhất quán. Ban lãnh đạo nên theo dõi các xét đoán chưa xử lý, chất lượng dữ liệu, tiến độ báo cáo và các ngoại lệ trong thực hiện kiểm soát, đồng thời xác định rõ cơ chế báo cáo lên cấp có thẩm quyền và hành động khắc phục.

[2] IFRS Foundation, IFRS 1, đoạn 6–8, 12–18 và 21–33, Phụ lục A; IFRS 18 Trình bày và thuyết minh báo cáo tài chính.

Thông tư 118: Những quyết định cần đưa ra trước cuối năm?

Giá trị từ Quá trình chuyển đổi được quản lý tốt

- Hệ thống và kiểm soát vững chắc hơn, nhờ thu thập dữ liệu tốt hơn, lập tài liệu về các quyết định và quy trình báo cáo có thể thực hiện nhất quán.
- Trao đổi quốc tế rõ ràng hơn, nhờ thông tin tài chính có khả năng so sánh tốt hơn phục vụ nhà đầu tư, bên cho vay và báo cáo tập đoàn.
- Năng lực báo cáo bền vững hơn, nhờ trách nhiệm rõ ràng, đội ngũ được đào tạo và quy trình khóa sổ ổn định.

Bước khởi đầu thiết thực

Đối với thành viên đủ điều kiện của Trung tâm tài chính quốc tế đang cân nhắc lựa chọn áp dụng theo Thông tư 118, chúng tôi đề xuất hoàn thành đánh giá mức độ sẵn sàng IFRS trước khi cam kết tiến độ báo cáo. Xác nhận điều kiện áp dụng với chuyên gia phù hợp, xác định kỳ báo cáo đầu tiên và ngày chuyển đổi, đồng thời đánh giá chênh lệch kế toán, dữ liệu, hệ thống, kiểm soát và nguồn lực. Sử dụng kết quả để phê duyệt lộ trình theo giai đoạn, phân công người chịu trách nhiệm và lập kế hoạch thông báo, nộp báo cáo.

Liên hệ

Huyền Nguyễn
Tổng Giám đốc
Dịch vụ Kế toán
huyen.nguyen@forvismazars.com

Nguyễn Thảo Thanh Vân
Giám đốc, Dịch vụ Kế toán & IFRS
van.nguyen@forvismazars.com

Văn phòng TP. Hồ Chí Minh
Tầng 9 - 11, Tòa nhà Viet Dragon, 141 Nguyễn Du,
Phường Bến Thành, TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

Điện thoại: +84 (28) 38 241 493

Văn phòng Hà Nội
Tầng 14, Tòa nhà Peakview, 36 Hoàng Cầu,
Phường Ô Chợ Dừa, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: +84 (24) 39 36 10 31

Tìm hiểu thêm
Website: www.forvismazars.com/vn
Facebook: www.facebook.com/ForvisMazarsVN
LinkedIn: www.linkedin.com/company/forvis-mazars-in-vietnam

**Bản tin cập nhật thông tin thuế & pháp lý của Forvis Mazars Việt Nam được soạn thảo nhằm mục đích cung cấp các thông tin cập nhật về chuyên môn tại Việt Nam. Các thông tin và phân tích, bình luận trong Bản tin này chỉ mang tính hướng dẫn chung và được trích dẫn, diễn giải từ các văn bản do cơ quan nhà nước ban hành. Chúng tôi khuyến nghị khách hàng liên hệ với đội ngũ tư vấn của Forvis Mazars Việt Nam để được tư vấn chi tiết về mặt chuyên môn cho từng trường hợp cụ thể.*

Forvis Mazars là mạng lưới dịch vụ chuyên nghiệp hàng đầu toàn cầu hoạt động với một thương hiệu duy nhất gồm hai thành viên: Forvis Mazars tại Mỹ và Forvis Mazars Group, một mô hình hợp nhất quốc tế hoạt động tại hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ. Chúng tôi cam kết mang đến trải nghiệm độc đáo trong việc cung cấp dịch vụ kiểm toán, đảm bảo, thuế và tư vấn trên phạm vi toàn cầu.

www.forvismazars.com/vn